

Opråb - hvornår blev frimærket udgivet?

Dette er opfordring til aktiv deltagelse fra læsernes side!

Det startede egentlig med en kommentar fra Arne Fredens på sørgebrevet i forrige nummer - det på forsiden. Han fortalte mig, at det faktisk var et meget tidligt brev med 15/24 øres provisoriet - om ikke det tidligste. Ved nærmere eftersyn viste det sig dog, at

det ikke var 23. oktober 1904, men 21. oktober 1904, som var tidligst kendte dato på brev.

I katalogerne står der ingen præcis udgivelsesdato for dette mærke, men faktisk heller ikke for en lang række andre danske frimærker i bogtryksperioden 1851-1933.

Afsendelsesland (Pays d'origine) **DANMARI 196** København 2. Til Reg. Nr. **695**

Angiven Værdi (Valeur déclarée) _____
Kronebeløb i Bogstaver (les unités en toutes lettres) _____ Guldfrancs (Fr-or) i Tal (en chiffres arabes) _____

ADRESSEKORT. (Bulletin d'expédition.)

Anallet af (Nombre de) { Pakker (Colis) **1** } Emballagens Beskaffenhed (Nature de l'emballage) _____
{ Tolddeklarationer (Déclarations en douane) **2** }
{ Certifikater ell. Fakturaer (Certificats ou factures) } _____

Opkrævningsbeløb (Montant du remboursement) _____
Kronebeløb i Bogstaver (les unités en toutes lettres) _____ I Tal (en chiffres arabes) _____

TH (A) **Herr Nikolai Michelson**

Jelgava-LETLAND.

Bestemmelsessted (Lieu de destination) Land (Pays de destination) _____

Gade og Nr. (Rue et numéro) } **Akademiestrasse 4.**

Vægt (Poids) _____
Toldgifter (Droits de douane)¹⁾ _____

Segl eller Gengivelse af Signetaftryk i Tilfælde af Værdiangivelse (Empreinte du cachet ou reproduction de son facsimilé en cas de déclaration de valeur) _____

Rute: (Acheminement:)
Forsendelsesvej (Voie): **direkte.**

Udvekslingskontor: (Bureau d'échange): _____

Dirigeringsedler.

entrée ou par le service de la douane

Adressekort til Letland - mærkerne er stemplet 29.5.1920 - men 1 kronemærket udkom først i marts 1922 og 25 øre karavel i 1926/27. Så der er noget belt galt. 4 forskellige lettiske stempler på bagsiden er alle fra juli 1931, så afstemplingsdatoerne skulle i stedet være 30.6.1031 - stemplet er indstillet forkert

Der er egentlig ret store uoverensstemmelser mellem det, man kunne kalde hovedkilderne:

AFA Danmark 2010

AFA Specialkatalog 2008

Beretning om Postvæsenet og dets Virksomhed i tidsrummet 1867/68-1916/17

Beretning om virksomheden 1917-1967

Lasse Nielsen: Oversigt over de klassiske frimærkeudgaver fra Danmark, Dansk Vestindien og Island (1986)

Jeg kan nævne nogle eksempler: ud over 2 og 4 RBS er der ingen skillingsmærker med en præcis udgivelsesdato.

AFA Special nævner, at de første tofarvede øremærker udkommer før 1. januar 1875, 4 øre endda i november 1874. Det tidligst kendte stemplede 4 øres mærke er imidlertid fra 12. januar 1875 efter Lasse Niensens optegnelser. Hvorfor er det ikke 1. januar 1875, der er den eneste rigtige udgivelsesdato?

Med udgivelsesdato mener jeg iøvrigt den første dag frimærket var til salg på et postkontor. Det er rigtigt, at 4 øres mærket blev afleveret fra Thieles bogtrykkeri første gang 27. november 1874, men det er sandt for dyden ikke det samme, som at mærket var tilgængeligt for offentligheden.

1 øre våbentype står i AFA til 12. september 1902, mens Postvæsenets beretning siger 9. september 1909.

Mange udgaver i periode 1900-1910, bl.a. Chr. IX og Fr. VIII og visse bølgeliniemærker har ikke præcise udgivelsesdatoer, men blot en månedsangivelse.

5 øre Chr. IX er i AFA sat til november 1905, i „Beretning.“ til december 1905.

AFA 71 - 20 øre Chr. X står i AFA Danmark til 29. november 1913, i „Beretning.“ til samme dato, mens AFA Special 2008 siger 26-11-1913. Større forskel er der på 25, 35 og 50 øre i samme udgave. Her står der i AFA Special 5-11-1913, mens de øvrige kilder siger 15-11-1913.

I Beretning... er der angivet præcise udgivelsesdatoer for alle 27 øres provisorierne, mens AFA kun skriver måned og år.

70 og 90 øre tofarvet har både i AFA Danmark og i Beretning en udgivelsesdato der hedder 23. juni 1920. I AFA Special står 23. juli - altså en måned senere.

Karavelmærkerne - AFA 169-174 har i AFA udgivelsesdatoen 1. januar 1927, mens „Beretning...“ siger 27. december 1926 - og sådan kunne jeg blive ved. Der er faktisk rigtigt mange store og små uoverensstemmelser.

Jeg kunne derfor godt tænke mig at få læsernes respons. Der er dels eksperterne indenfor de enkelte udgaver, som sikkert har et interessant svar lige ved hånden. Men det kunne også være interessant at få registreret tidligst kendte dato på stemplede enkeltmærker og på hele forsendelser.

Enkeltmærker giver næsten kun mening efter den generelle indførelse af brotypestemplerne i 1890'erne, så før den tid må det være afstempling på hele forsendelser, der registreres. Lasse Nielsen har i sin bog lavet registreringer op til ca. år 1900 over tidligst

kendte, og dem har jeg gengivet i et regneark, der er tilgængeligt på forsiden af danfil.dk som pdf-fil.

Jeg vil gerne bede jer om at kigge efter i jeres gemmer og fortælle mig tidligst kendte afstempling. Så vil jeg prøve at samle alle oplysningerne sammen og bruge dem i AFA katalogerne.

Pas dog på! Som illustrationen nedenfor viser, kan man ikke altid stole på, at annulleringsstempler er indstillet korrekt, så en vis naturlig skepsis er altid på sin plads.